

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

SCIENCE,
RESEARCH, DEVELOPMENT

PEDAGOGY. #4

Barcelona
29.04.2018-30.04.2018

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(30.04.2018) - Warszawa, 2018. - 152 str.

ISBN: 978-83-66030-21-3

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 80 egz.

«Diamond trading tour» ©

Warszawa 2018

ISBN: 978-83-66030-21-3

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Čekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

A. Murza (Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeue, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

Recenzenci:

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

М. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия.

WSPÓŁORGANIZATORZY:

The East European Scientific Group (Azerbaijan, Belarus, Poland, Serbia, Ukraine), Virtual Training Centre «Pedagog of the 21st Century», Global Management Journal.

ЗНАЧЕННЯ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ВНЗ Ямшинська Н.В.	7
Ж.О. ДЕКРОЛИ В РАЗВИТИИ ТЕОРИИ И ПРАКТИКИ МЛАДШЕГО ВОСПИТАНИЯ Сейдалыева А.С.	11
USAGE OF AUTHENTIC MATERIALS IN ESP CLASSROOM Bondarenko O. I.	14
CASE STUDY AS MODERN EDUCATIONAL TECHNOLOGY Butkovska N.	16
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ТЕКСТ НА ЗАНЯТИЯХ ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ Баранчук О.В.	23
LECTURES AND ITS PLACE IN EDUCATIONAL PROCESS OF MEDICAL UNIVERSITY Glubochenko O.V.	26
ВИКОРИСТАННЯ СЕРЕДОВИЩА MOODLE В НАВЧАННІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО ВУЗУ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ТРАДИЦІЙНОГО І ОНЛАЙН НАВЧАННЯ Носовська С. Є.	31
ШЛЯХИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ Харченко Ю. Т.	34
АВТЕНТИЧНИЙ ТЕКСТ ЯК ДІЄВИЙ ЗАСІБ ВИВЧЕННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ У ВНЗ Лучкевич В. В.	37
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА Підварко Т.О.	40
СТРУКТУРА МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ПІАНІСТА Соліна Я.В., Солін О.І.	43
СПАДЩИНА ІВАНА ПАНЬКЕВИЧА В СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ Вайдич Т. В.	49
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ НА ТРАДИЦІЯХ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА Іваненко В.В., Суханова Г.П., Ушаков В.С.	52

терпретацій творів що виконуються, в умінні продемонструвати учням один й той же твір в різних інтерпретаціях, в здатності пробудити своїм творчим показом бажання в учнів здійснювати спроби створення власних інтерпретацій. Тому важливим чинником творчого, компетентного вчителя музичного мистецтва є здатність до різноманітності в інтерпретації музичних творів, володіння вміннями проведення порівняльного аналізу різних виконавських інтерпретацій.

Література

1. Ляшенко О. Формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва / О. Ляшенко О., Л. Лабінцева // Наукові записки / Ред. кол.: В. В. Радул, В. А. Кушнір та ін. – Випуск 139. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – С. 83-87
2. Мозгальова Наталія Георгіївна. Формування музичного мислення майбутнього вчителя музики в процесі інструментальної підготовки: автореф. дис. канд. пед. наук. К., 2002. – 18 с.
3. Полубоярина І.І. Проблема інтерпретації музичного твору в процесі професійної підготовки музично обдарованих студентів /І.І. Полубояринова Освіта та розвиток обдарованої особистості. № 1(8) /01/2013. – С. 70-73 Ресурси доступу:
4. file:///D:/!%D0%97 %D0%B0%D0%B%D1%80%D1 %83%D 0%B7%D0%BA%D0%B8/Otros_2013_1_17.pdf
5. Шершуков С. В. Особенности влияния интерпретации музыкальных произведений на формирование исполнительских умений [Текст] // Педагогическое мастерство: материалы II Международ. науч. конф. (г. Москва, декабрь 2012 г.). – М.: Буки-Веди, 2012. – С. 32-35. – URL <https://moluch.ru/conf/ped/archive/65/3209/>

СТРУКТУРА МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ПІАНІСТА

Соніна Я.В.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри інструментального виконавства
та музичного мистецтва естради
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

Сонін О.І.

викладач кафедри інструментального виконавства
та музичного мистецтва естради
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

Ключові слова: самореалізація, музично-виконавська діяльність, соціокультурне явище, структурні компоненти, піаніст-виконавець, інтерпретація музичного твору.

Keywords: self-realization, musical and performing activities, socio-cultural phenomenon, structural components, pianist-performer, interpretation of musical composition.

Метою особистісно-орієнтованої гуманної освіти є підтримка й розвиток людини, створення для неї умов опанування механізму саморозвитку та самореалізації на різних етапах, у різних сферах життєдіяльності. Тому проблема музично-виконавської самореалізації піаніста набуває особливого значення.

Аналіз наукової літератури дає уявлення про сучасний стан розробленості проблеми в цілому та окремих її аспектів. Так, безпосередньо звертаються до проблеми музично-виконавської діяльності такі науковці, як В. Беліков, Л. Гінзбург, Г. Гінзбург, Я. Мільштейн, С. Раппопорт, О. Хлебнікова. Психологічні особливості музично-ви-

конавської діяльності розглядають Л. Бочкарьов, Ю. Заболоцький, В. Ражніков, В. Самітов, Ю. Цагареллі, Д. Юник. Теоретичним питанням майстерності виконавця-інструменталіста присвячено праці Ю. Бая, М. Берляника, Б. Гутнікова, М. Давидова, Л. Кузьоміної, В. Сраджева, О. Шульпякова. Проблеми вдосконалення професійної підготовки виконавців-інструменталістів піднімаються в роботах О. Алексєєва, Є. Лібермана, А. Малінковської, О. Олексюк. Вивчають питання індивідуального навчання музиканта-виконавця в класі спеціального інструмента видатні майстри-музиканти – Л. Баренбойм, Г. Гінзбург, Г. Коган, Б. Міліч, Г. Нейгауз, С. Савшинський, Г. Ципін.

У наукових працях Л. Арчажнікової, Н. Белої, І. Могілевської, І. Мостової, Г. Падалки, О. Рудницької, Р. Тельчарової розглядають особливості музично-виконавської підготовки в педагогічних закладах вищої освіти.

Метою нашого дослідження є поглиблене і ґрунтовне вивчення теоретичних й практичних питань сутності музично-виконавської самореалізації піаніста.

Узагальнюючи сучасний науковий досвід, ми визначаємо музично-виконавську самореалізацію піаніста як нескінченний процес, в ході якого реалізується творчий потенціал особистості та виробляються професійно значущі індивідуальні властивості і якості виконавця. Успішна самореалізація музиканта-виконавця забезпечується умовами, які направлені на збагачення якостей розумової діяльності, а саме формування дослідницьких умінь, пізнання особливостей своїх розумових процесів і основних розумових операцій. Особливість самореалізації музиканта-виконавця зумовлена такими факторами як креативність, натхнення, музично-естетичний і культурологічний досвід, творча інтуїція, екзистенціальні потреби, соціальна зрілість, мотиваційно-вольова спрямованість, психомоторні здібності, здатність до духовного проектування результатів музичного виконавства.

Професійна самореалізація піаніста-виконавця має змістовний і операційно-процесуальний план, який містить професійно необхідні особистісні якості, професійно-виконавські та

спеціально-предметні здібності, знання, вміння, навички. Процесуальна нескінченна сутність професійної самореалізації музиканта-виконавця дозволяє виокремити компонентну будову змісту самореалізації піаніста, яку складається з взаємопов'язаних між собою структурних компонентів: когнітивного, мотиваційно-ціннісного, свідомо-вольового, технічно-виконавського, трансцендентного (творчодіяльнісного).

Функції кожного з виокремлених компонентів зумовлені метою і завданнями їх системно-структурної інтеграції в процесі професійної самореалізації музиканта-виконавця.

Мета когнітивного компонента полягає в розвитку відповідного компонента механізму професійної самореалізації виконавця-піаніста. Реалізація цієї мети передбачає: актуалізацію, систематизацію знань з психології, філософії, соціології, історії музично-виконавської педагогіки, історії музичного мистецтва, гармонії, аналізу музичних творів, з проблеми самореалізації людини у виконавській діяльності; поглиблення знань про вимоги до характеру виконавської діяльності, що спрямована на реалізацію особистісно-орієнтованих виконавських технологій; актуалізацію знань про загальноновизнані засоби професійної самореалізації піаніста – виконавську майстерність, виконавську творчість, виконавську культуру.

Розвиток виконавського мислення та інтерпретаційних умінь забезпечує розуміння та цілісне відтворення му-

музичних творів різних жанрів та стилістичних напрямків. Тому піаністу необхідно володіти вміннями здійснювати музично-теоретичний та виконавський аналіз фортепіанних творів, інтерпретувати музично-теоретичними поняттями і висловлювати власні судження, робити висновки. Збагачення понятійного апарату сприяє розвитку інтелектуальної сфери і дає можливість окреслити виконавські вміння, засоби та прийоми виразної гри на фортепіано, які необхідні для засвоєння і виконання твору.

Також, у площині виконавського аналізу – проблеми естетичного та емоційно-психологічного рівнів, пов'язані з втіленням певної художньо образної сфери. Тому важливим надбанням для виконавця виступає визначення стильової належності твору.

Сучасні науковці вважають, що творча діяльність виконавця починається зі сприймання, декодування та осмислення авторського тексту, а закінчується втіленням ідеї твору у виконанні, де засобами виконавського інтонування відтворюється його смисл. Так, на думку О. Каприч, основою виконавської діяльності, спрямованої на змістовне наповнення твору, вважається «переінтонування», яке розглядається як засіб відтворення інтонації композитора. У процесі переінтонування здійснюється звукова об'єктивна інтонація та «відродження» виразного потенціалу композиторської інтонації. Аналогічно тому, як впізнають інтонацію мовленнєву інтонацію, сприймають смисл слів не лише за значен-

ням, а й за інтонуванням, виконавець у процесі роботи над музичними творами навчається розрізняти характерні інтонації того чи іншого композитора. Виділяючи смислові аспекти, що резонують його духовному світу, виконавець розкриває художню ідею твору відповідними виконавськими засобами [1].

Е. Ліberman наголошує на діалогічній природі музичного мистецтва та необхідності адекватного відтворення інформації, закладеної в нотному тексті музичного твору. Науковець зауважує, що осягнення авторської ідеї шляхом декодування нотного запису передбачає вміння диференціювати та інтерпретувати різні елементи авторського тексту. Виявлення в музичних творах незмінних елементів, що складають основи смислового навантаження твору, та мінливих елементів, що зумовлюють його розвиток, дає підстави для висновку про те, що будь-який авторський текст складається з двох частин: об'єктивно-композиційної та суб'єктивно – інтерпретаторської [4, с. 192].

Отже, у процесі роботи над інтерпретацією музичного твору інтелектуальні операції здійснюються на основі розгалуженої системи теоретичних і практичних знань в різних галузях теорії, історії, естетики музики, зумовлюючи об'єктивну правильність побудови виконавського образу.

Важливою структурною складовою виконавської підготовки до діяльності піаніста є мотиваційно-ціннісний компонент.

В. Ягупов розглядає мотиваційну сферу як системоутворювальний чинник практичної роботи, психологічну основу становлення творчої особистості та як обов'язкову умову ефективної професійної діяльності [9].

Мотиваційна сфера, як поняття, що використовується для пояснення рушійних сил поведінки та діяльності загалом, займає особливе місце у структурі особистості та являє собою певну систему потреб та пов'язаних з ними мотивів. Як зазначає М. Кларін, саме в динаміці потреб і мотивів безпосередньо виявляється тенденція до регуляції поведінки, що зумовлює активність людини як особистості [2, с. 31].

Мотиваційна спрямованість піаніста-виконавця виражається в глибокому осмисленні емпіричного досвіду, що передбачає спроможність до поглиблення знань, виокремлення необхідних аспектів інноваційного виконавства.

Мотиваційно-ціннісний компонент забезпечує визначення та наповнення цілей виконавської діяльності піаніста особистісним сенсом, що сприяє усвідомленню ними професійно значущої мети як особистісно-прийнятих мотивів музично-виконавської діяльності.

Мотиваційно-ціннісний компонент, вважає В.Москаленко, передбачає розвиток глибокого стабільного інтересу піаністів до музично-виконавської діяльності, до мистецтва, до прагнення впровадження художніх цінностей в навколишнє середовище. [5, с. 234-235].

Отже, науковці вважають, що розвиток мотиваційної сфери піаніста-ви-

конавця постає як проблема структурування, співвідношення та інтегрування цілей життєдіяльності та професійного саморозвитку [3, с. 216].

Свідомо-вольовий компонент забезпечує рефлексивне ставлення виконавця до власної діяльності і є однією з найважливіших умов глибокого усвідомлення, критичного аналізу конструктивного удосконалення.

Рефлексія в сучасній науці визначається як принцип людського мислення, що направляє його на осмислення й усвідомлення власних форм передумов; предметний розгляд самого знання, критичний аналіз його змісту і методів пізнання; діяльність самого пізнання, що розкриває внутрішню структуру і специфіку духовного світу людини» [8, с. 579].

У процесі музично-виконавської діяльності піаніста особистість виводиться на такий рівень самосвідомості, де безперервне творче самовдосконалення буде природним станом. Вихід на визначений рівень самосвідомості неможливий без знання і володіння рефлексивними процесами. Високий рівень самосвідомості стимулює творчу активність і опосередкує формування внутрішніх мотивів і цінностей.

Технічно-виконавський компонент – сукупність певних рухомо-моторних умінь і навичок, що допомагає музиканту виявити свої творчі наміри, здійснювати їх на практиці. До проблеми розвитку фортепіанної техніки зверталися Г. Нейгауз, Г. Ципін, З. Йовенко, А. Алексеев, Л. Баренбойм, які наголошували на тому, що без доско-

ного володіння технікою ігрових рухів неможливо досягти майстерного виконання музичних творів на інструменті. Так, Г. Нейгауз стверджував, що піаніст у звуках розкриває сенс, поетичний зміст музики, і для того, щоб зміст міг бути виявлений, «потрібна техніка й техніка» [6, с. 73].

До трансцендентного (творчо-діяльнісного) компоненту виконавської діяльності піаніста відносяться емоційно-естетичні та інтелектуальні якості музиканта, на ґрунті яких за допомогою поглиблення рефлексивної діяльності здійснюється художньо-доцільне виконання музичного твору.

Відомі педагоги-музиканти Б. Асиф'єв, Г. Гофман, Г. Нейгауз, Б. Мазель, К. Мартінсен зазначають, що сила інтерпретації вимірюється органічним поєднанням художнього й технічного, творчим осягненням глибинного змісту твору, розумінням інтонаційно-образного змісту й виразністю виконання, володінням засобами художньо-технічної виразності (відчуття темпоритму, міри гучності, штрихова техніка, специфіка звуковидобування тощо) [6].

Художність, виразність і технічність виконання залежать, на думку науковців, від особистості виконавця, зумовлюється його природженими задатками й здібностями (технічно-виконавськими та художньо-творчими), наявністю досвіду музично-виконавської діяльності.

На підставі концептуальних ідей науковців, які розглядали питання музично-виконавської діяльності, нами

змодельовано структуру музично-виконавської самореалізації піаніста як соціокультурного явища та індивідуально-творчого феномена. Запропонована структура має процесуально-цілісну будову, складовими якої є:

- когнітивний компонент – знання про сутність професійної самореалізації, її специфіку, закономірності; про загальноновизнані засоби професійної самореалізації, якими виступають виконавська культура, виконавська творчість, виконавська майстерність;

- мотиваційно-ціннісний компонент – стабільний інтерес піаніста до різновидів музично-виконавської діяльності та ціннісно-смісловне ставлення до художнього задуму композитора і його культурному впливу на слухача;

- свідомо-вольовий компонент – рефлексивні здібності, пізнання власного професійно-виконавського потенціалу, опанування засобами самонавчання, самоорганізації, самовиховання, самовдосконалення, формування потреби в виконавській творчій самовідданості, яка має гуманістичну спрямованість;

- технічно-виконавський компонент – складно організована і багатоаспектна техніка гри виконавця-піаніста;

- трансцендентний (творчо-діяльнісний) компонент – передбачає цілеспрямований розвиток художньо-виконавської техніки, опанування уміннями побудови і реалізації особистісно-орієнтованих технологій художньо-виконавської діяльності.

ті, результатом якої виступатиме трансляція індивідуального сприйняття художнього образу музичного твору з відповідним вибором технічних засобів його втілення, що зумовлюють виконавську майстерність піаніста і спричиняють педагогічних ефект оновлення духовного світу слухача.

Література

1. Катрич О. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти дослідження). – Київ – Дрогобич, 2000. – 98 с.
2. Кларин М.В. Педагогическая технология в учебном процессе. Анализ зарубежного опыта – М.: Знание, 1989. – 80 с.
3. Козир А.В. Вступ до акмеології мистецької освіти: навч.-метод. посібник. – К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. – 263 с.
4. Либсман Е. Творческая работа пианиста с авторским текстом. – Музыка, 1988. – 236 с.
5. Москаленко В. Творческий аспект музыкальной интерпретации (к проблеме анализа): исслед. – Киев: КГК им. П. И. Чайковского, 1994. – 157 с.
6. Нейгауз Г. Об искусстве фортепианной игры: записки педагога. – М.: Музыка, 1988. – 240 с.
7. Сегеда Н. А. Підготовка майбутнього вчителя музики до професійної саморегуляції: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук: 13.00.04. – Теоретико-методика професійної освіти / Наталія Анатоліївна Сегеда. – К., 2002. – 20 с.
8. Современный философский словарь под ред. В.Е. Кемерова. – М., 1996. – 608 с.
9. Ягупов В.В. Педагогіка : навч. посібник. – К. : Либідь, 2003. – 560 с.